

Strategische Agenda Sociaal Domein

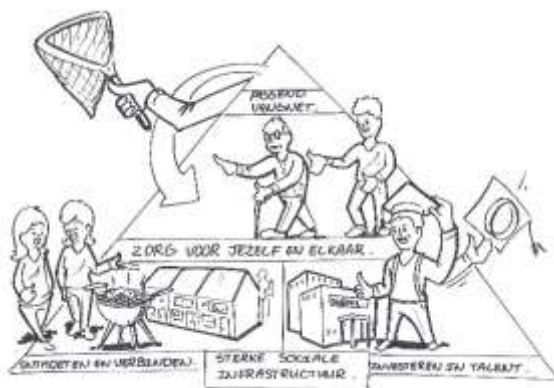
Verder transformeren vanuit de bedoeling

Inleiding

Op 25 oktober 2016 heeft de gemeenteraad de Sociale Visie gemeente Sliedrecht 2016-2020 vastgesteld. De afgelopen jaren was dit dan ook het kompas voor de (door)ontwikkeling van ons beleid, dat we gezamenlijk hebben vormgegeven met partners, professionals en inwoners. Om de gewenste transformatie binnen het sociaal domein een extra impuls te geven, hebben we ervoor gekozen om in navolging van de Sociale Visie een Strategische Agenda op te stellen, die gebaseerd is op de pijlers van de Sociale Visie, met daaraan toegevoegd de pijler sturing. De strategische agenda heeft als doel om inhoudelijk meer 'lading' te geven aan de gewenste transformatie ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen zoals opgenomen in de Sociale Visie. Deze twee documenten kunnen dan ook niet los van elkaar gezien worden.

Sociale Visie 2016 - 2020

Inwoners in de gemeente Sliedrecht doen naar vermogen mee en leveren een bijdrage aan de samenleving. We willen dat zij zelfredzaam zijn en de regie over hun leven nemen. Voor mensen die hiertoe (tijdelijk) niet in staat zijn, wordt ondersteuning en hulp gezocht en geboden.

Kinderen en jongeren zijn in hun eerste levensfase gekoppeld aan de naaste omgeving waarin zij opgroeien. Om hen maximale kansen te bieden, om in de toekomst de regie en zelfredzaamheid over hun eigen leven te nemen, investeren wij in onze jeugd door hen mogelijkheden te bieden om zichzelf optimaal te ontwikkelen.

Transformeren vanuit de bedoeling

Toen we als gemeente nieuwe taken op het gebied van de Wmo, Participatie en Jeugd kregen, hadden we met zijn allen voor ogen dat de zorg en ondersteuning voor onze inwoners sneller en beter (meer maatwerk) georganiseerd kon worden. Binnen Sliedrecht hebben we op een zorgvuldige manier met onze partners gebouwd aan een zorgstructuur waarin de ondersteuningsvraag van onze inwoners leidend is. Hierbij staan de diensten en ondersteuning die we hebben centraal en zijn organisatie(belangen) onderschikt. Toch zijn we als gevolg van de inrichting van onze structuren (systeemwereld) helaas nog niet altijd in staat om voor elke ondersteuningsvraag van onze inwoners de meest passende ondersteuning te bieden. Dat kan en moet anders! Daarom willen we bij de verdere doorontwikkeling van ons sociaal domein en de gewenste transformatie – zowel beleidsmatig als uitvoerend - vanuit de bedoeling blijven vormgeven.

"De inwoner zou er op moeten kunnen vertrouwen dat hij/zij de ondersteuning krijgt die hij/zij nodig heeft"

Daar waar mogelijk gaan we onze organisaties en professionals faciliteren om betekenisvol een bijdrage te leveren aan het welbevinden van onze inwoners, waarbij ze – indien nodig - samen met

hen duurzame oplossingen zoeken die aansluiten bij de (ondersteunings)vraag en het hogere doel, een samenleving waarin alle inwoners erbij horen, naar vermogen meedoen en een bijdrage leveren. Door de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap niet van onze inwoners over te nemen, maar naast hen te gaan staan om passende oplossingen te zoeken, willen we naar een systeem dat aansluit bij de leefwereld en waarin inwoners erop kunnen vertrouwen dat zij de oplossing krijgen die betekenisvol is en van toegevoegde waarde. Dit betekent dat inwoners richting geven aan hun leven, binnen de context waarin zij zich bevinden. De professionals sluiten indien nodig aan om samen met hen en hun omgeving duurzame oplossingen te zoeken bij de vragen om zorg en ondersteuning die zij hebben.

'Sleutelprincipes' als schakel tussen systeem- en leefwereld

In de Sociale Visie gemeente Sliedrecht 2016-2020 hebben we beschreven 'wat' we willen bereiken en wat we daarvoor willen gaan doen. Er is de afgelopen jaren hard gewerkt aan de ambities zoals verwoord in deze sociale visie. Denk hierbij onder andere aan de vernieuwde manier van subsidiëring van onze partners in het sociaal domein waarbij alleen activiteiten gesubsidieerd worden die bijdragen aan de ambities inclusief uitgangspunten van de sociale visie, de structurele doorontwikkeling van het Sociaal team Sliedrecht als dé toegang tot (vrijwillige) zorg en ondersteuning, versterking van het mantelzorgbeleid etc. Ondanks alle inzet merken we soms toch dat het lastig om de systeemwereld (zoals we het allemaal met elkaar georganiseerd hebben met regels, procedures, werkprocessen etc.) met de leefwereld van onze inwoners (de situatie van die ene specifieke persoon met een ondersteuningsvraag) te verbinden. Daarvoor is het nodig om onze gerichtheid op systeemwaarden te kantelen naar menswaarden:

Systeemwaarden	Menswaarden
Doelmatigheid	Aandacht/tijd
Controle en beheersing	Vertrouwen
Efficiency	Ruimte
Regelzucht	Keuzevrijheid
Kosten/baten	Kwaliteit

In deze strategische agenda willen hier een handvat voor bieden door de sociale visie te vertalen naar 'sleutelprincipes' die gebruikt kunnen worden bij het door ontwikkelen van het sociaal domein. Dit betekent onder andere dat deze richtinggevend zijn bij de beleidsontwikkeling en –uitvoering. Er is bewust gekozen voor sleutelprincipes en geen concreet plan, om op deze manier ruimte te bieden aan organisaties en professionals om de komende jaren invulling te geven aan deze sleutelprincipes. Om de sociale visie en de sleutelprincipes eigen te maken en zichtbaar terug te laten komen in beleid en uitvoering is het belangrijk dat er continu tijd en aandacht wordt besteed aan reflectie en het delen van succesverhalen. Op deze manier kan er door het hele sociale domein gewerkt worden aan de transformatie. Transformatie heeft namelijk geen begin en eind. Het gaat om een cultuurverandering, die door iedereen eigen gemaakt moet worden. Toch zullen we als impuls voor deze gewenste transformatie in 2018 nog een '3D uitvoeringsprogramma' maken om de uitvoering (verder) te verbinden aan de beleidsmatige uitgangspunten uit de Sociale Visie gemeente Sliedrecht 2016-2020 en de sleutelprincipes uit deze strategische agenda.

Een sterke sociale structuur voor Sliedrecht

Ontmoeten en verbinden

We willen dat alle inwoners van Sliedrecht mee kunnen doen in de samenleving en elkaar kunnen ontmoeten, in de wijk en in het dorp. Om dit te realiseren zijn de volgende sleutelprincipes van belang:

Verenigingen zijn een belangrijke ontmoetingsplaats voor onze inwoners

Het sport- en verenigingsleven in Sliedrecht is een belangrijke plek voor ontmoeting en verbinding in onze gemeente. Deze verenigingen worden vaak gerund door vrijwilligers, die niet altijd over bedrijfsmatige kennis beschikken om de vereniging (financieel en organisatorisch) toekomstbestendig te houden. Zonder de (eind)verantwoordelijkheid over te willen nemen, willen we een steunpunt organiseren waarbij verenigingen met (ondersteunings)vragen terecht kunnen.

Iedere inwoner in Sliedrecht moet toegang kunnen hebben tot voorzieningen

We willen dat alle inwoners mee kunnen doen in onze samenleving, ook als zij fysiek, psychisch of verstandelijk beperkt zijn. Daarom gaan we niet alleen inzetten op de toegankelijkheid van algemene voorzieningen (fysiek, digitaal en mentaal), maar ook op meer differentiatie in het (vraaggerichte) aanbod van voorzieningen voor onze inwoners. Daarin willen we ook dat er meer ruimte is voor burgerinitiatieven om in bepaalde behoeften te voorzien. Wanneer inwoners met een initiatief komen dat bijdraagt aan het welbevinden van onze inwoners, en deze in lijn is met de uitgangspunten van onze sociale visie, willen we dat er gekeken wordt hoe deze inwoners gefaciliteerd kunnen worden in de realisatie van dit initiatief.

We willen dat niemand zich langdurig eenzaam voelt

Iedereen kan zich in het leven wel eens in meer of mindere mate eenzaam voelen. Maar er zijn factoren die de kans op (langdurige) eenzaamheid vergroten. Risicogroepen zijn chronisch zieken, mensen met een beperking, alleenstaanden, zwaarbelaste mantelzorgers en ouderen. Maar ook mensen die in armoede leven, laaggeletterden en mensen met een migratieachtergrond lopen een groter risico op eenzaamheid. Eenzaamheid kan niet alleen gezondheidsrisico's met zich meebrengen, maar ook leiden tot minder welbevinden van onze inwoners en participatie in de samenleving.

"Eenzaamheid komt vaak voor en zeker niet alleen bij ouderen"

De laatste jaren is op verschillende manieren ingezet op eenzaamheid door onder andere het welzijnswerk, de Dienst Gezondheid en Jeugd en Tablis wonen. Gezien de breedte van de doelgroep en de complexiteit van eenzaamheid willen we komen tot een integrale, brede aanpak met daarin de expertise van de organisaties in het sociaal domein. Signaleren en maatwerk moeten hierbij centraal staan om een duurzame en betekenisvolle oplossing te kunnen bieden. Want vaak is eenzaamheid niet het primaire probleem, maar ligt er een ander probleem onder.

Veilig opgroeien en samenleven

We werken samen met partners en inwoners actief aan de leefbaarheid en veiligheid van onze wijken, zodat alle inwoners (met of zonder fysieke, psychische of verstandelijke beperking) prettig en veilig met elkaar kunnen samenleven en mee kunnen doen. Hiervoor zijn de volgende sleutelprincipes van belang:

Iedere inwoner verdient een leefbare, veilige en gezonde wijk om in samen te leven

Een prettige leefomgeving, waarin je veilig en prettig met je burensamen kunt leven. Dat willen we voor al onze inwoners realiseren. Zowel nu, als met de (voorbereidingen voor de) invoering van de Omgevingswet zetten wij maximaal in op leefbare, veilige en gezonde wijken, zodat onze inwoners mee kunnen doen en naar vermogen een bijdrage aan de samenleving kunnen leveren. Dit betekent niet alleen dat wij samen met onze partners en inwoners werken aan de veiligheid van de buurt, maar ook dat wij zorgen voor voldoende voorzieningen en geschikte woningen die langer zelfstandig thuis wonen faciliteren. Dit vraagt om integrale beleidsvorming en afstemming.

"We willen dat de draagkracht en draaglast in een wijk in balans zijn"

Elk kind moet veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen

We vinden het belangrijk dat jeugdigen de ruimte krijgen om zich optimaal te ontwikkelen, zodat zij kunnen opgroeien tot zelfredzame inwoners die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Hiervoor blijven we samenwerken met onze maatschappelijke partners om voor iedere jeugdige in Sliedrecht een plek en een sociale omgeving te bieden om zich te ontwikkelen. Daarnaast zetten we actief in op het versterken van de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen, waarvoor het niet vanzelfsprekend is om zelf om met ondersteuning van hun omgeving mee te doen aan de samenleving en/of veilig op te groeien.

Ex-ouders bestaan niet

Het aantal scheidingen neemt toe. Dit is vaak een proces van meerdere jaren. We willen meer inzetten op preventie om (v)rechtscheidingen te voorkomen. We vinden het belangrijk dat echtparen/ouders waarbij de spanning oploopt, terug kunnen vallen op een laagdrempelige vorm van relatiehulp, zodat er indien mogelijk tijdig ondersteuning kan worden geboden om zo een schadelijke breuk te voorkomen en ouders - in welke vorm dan ook - hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kind op een verantwoorde manier kunnen (blijven) nemen. Kinderen mogen niet de dupe worden van keuzes die hun ouders maken.

"Ex-partners bestaan wel, ex-ouders niet"

Kinderen horen thuis bij hun ouders op te groeien

Sommige ouders vinden het lastig om hulp en ondersteuning te vragen, omdat ze bang zijn dat hun kinderen 'uit huis worden gehaald'. Dit is het laatste wat we willen. In Sliedrecht doen professionals hun uiterste best om kinderen thuis op te laten groeien. Dit betekent dat kinderen alleen in het uiterste geval - als de veiligheid in het geding komt of wanneer de noodzakelijke ondersteuning thuis niet geboden kan worden - (tijdelijk) uit huis worden geplaatst. We gaan voor (tijdelijke) maximale ondersteuning van een gezin om de situatie te verbeteren, samen met alle mensen die zich zorgen om de situatie maken, zodat kinderen thuis kunnen blijven wonen. Om dit kracht bij te zetten gaan we werken aan een gebiedsgerichte samenwerking tussen ketenpartners in de jeugdketen en willen we interventies die worden gedaan om een duurzaam blijvende veilige ontwikkeling van een jeugdige te

herstellen, integraal onderdeel laten zijn van het gezinsplan en daarmee aanvullend op de hulp/regie van het Sociaal team Sliedrecht (of een andere logische partner die het gezin ondersteunt). Het Sociaal team Sliedrecht (of de andere logische partner) blijft betrokken bij het gezin, ook als een jeugdbeschermer tijdelijk aanvullende voorwaarden stelt of gezag toevoegt aan het gezin.

Gelijke kansen voor iedereen

Niet de ziekte of beperking staat centraal, maar de inwoner zelf

Wij geloven dat je ook het verschil kunt maken voor kwetsbare inwoners (jong en oud), die op basis van laaggeletterdheid of andere taalbarrières, psychische en/of psychosociale problematieken en/of fysieke beperkingen minder makkelijk zelf in staat zijn om te participeren. Want in elke kwetsbare inwoner, schuilt een kracht die ingezet kan worden om – met ondersteuning – naar vermogen mee te doen en zelfredzaam te zijn. We gaan uit van het dynamische vermogen van mensen om zich met veerkracht aan te passen en zelf regie te voeren over hun welbevinden. Niet de ziekte of beperking staat centraal, maar wat de inwoner nog wel kan en wat er nodig is voor het welbevinden van de inwoner. Dit vraagt om te kijken naar waar het daadwerkelijk om gaat en hier een passende oplossing voor te zoeken. Hiervoor is het nodig dat professionals de ruimte krijgen om de ondersteuning te bieden die nodig is en dus soms iets anders te doen dan wat voor de hand liggend is volgens 'de procedures'.

"Ik wil ook graag een bijdrage leveren en meedenken, maar ik kan geen eindverantwoordelijkheid dragen. Daar moet ik bij geholpen worden."

Zorg voor jezelf en voor elkaar

De meeste inwoners van Sliedrecht hebben de eigen kracht en mogelijkheden om regie te hebben en te houden op hun leven. Zij zijn in staat om hun leven, in samenspel met hun omgeving (gezin, familie, buurt en netwerk) in te richten en actief deel te nemen aan de samenleving. Om de eigen kracht te versterken van inwoners die (tijdelijk) niet meer in staat zijn om samen met hun omgeving regie over hun leven te hebben en te houden, willen we dat het gewoon is om hulp te vragen en dat ondersteuning passend is. Hiervoor zijn de volgende sleutelprincipes van belang:

In Sliedrecht zorgen we voor elkaar

In Sliedrecht zorgen we voor elkaar en daar zijn we trots op. Een groot deel van onze inwoners kan rekenen op de ondersteuning van familie, vrienden en/of dorpsgenoten. Toch worden mensen die zich zorgen om een situatie maken nog niet altijd vanzelfsprekend betrokken bij het zoeken naar een passende oplossing/ondersteuning die van toegevoegde waarde is. Om veilige en duurzame oplossingen te bieden, gaan we inzetten op 'De Sliedrechtse Route'. Dit betekent dat er samen met alle betrokkenen gezamenlijk gekeken gaat worden wat er aan de hand is en wat er nodig is om de situatie verbeteren. Op deze manier voelen mensen zich eigenaar van de situatie en de oplossingen en zijn ze ook gemotiveerd om zich voor langere tijd te verbinden aan de gekozen oplossingen. Dit leidt tot een duurzame oplossing die van betekenis is voor de inwoner (en zijn/haar gezin), meer sociale cohesie en een actievere omgeving.

In de buurt helpen we elkaar

Vanuit de gemeente kunnen we inwoners niet verplichten om voor elkaar te zorgen. Wel zien we dat veel inwoners de intrinsieke motivatie hebben om wat voor een ander te betekenen. Omdat sommige inwoners het lastig vinden om hulp te vragen en het 'aanbod' daardoor soms niet bij de 'vraag' komt, willen we vraaggerichte ondersteuning in de vorm van 'burenhulp' faciliteren door actief in de wijk inwoners met elkaar te verbinden. Hierin zal de buurtmakelaar een belangrijke rol gaan spelen. Daarnaast zal het Vrijwilligerspunt een doorontwikkeling maken van aanbod gericht naar een vraaggerichte aansluiting bij de wensen van inwoners die vrijwilligerswerk willen doen. We willen dat er aangesloten wordt bij wat een inwoner voor een ander kan en wil betekenen en dat op basis hiervan een 'match' gezocht wordt.

"Maak gebruik van sleutelfiguren in de wijk om mensen aan elkaar te verbinden"

Ondersteuning is laagdrempelig en toegankelijk

We willen dat inwoners met al hun (ondersteunings)vragen makkelijk en snel terecht kunnen, digitaal, telefonisch en fysiek. Inwoners mogen geen drempel ervaren om ondersteuning te vragen. Dit betekent dat er één laagdrempelige toegang is, waar inwoners terecht kunnen voor al hun (ondersteunings)vragen en dat er samen met de inwoner die een ondersteuningsvraag heeft gekeken wordt naar

passende ondersteuning. Hierbij is vraaggerichtheid, maatwerk en integraliteit vanzelfsprekend, zodat professionals samen met de cliënt en zijn/haar omgeving de ondersteuning kan bieden die van toegevoegde waarde is en waarbij de inwoners met zo min mogelijk verschillende ondersteuners (vrijwilligers en/of professionals) te maken hebben waar ze (opnieuw) hun verhaal moeten doen en aparte plannen mee moeten maken.

In Sliedrecht staan voorzieningen en (ondersteunings)diensten centraal, organisaties zijn hierbij ondergeschikt

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners keuzevrijheid hebben in de ondersteuning die zij krijgen en dat zij daarom gebruik kunnen maken van onafhankelijke cliëntondersteuning. De vraag van de cliënt staat centraal en daar wordt de meest passende ondersteuning en/of voorziening bij gezocht. Om dit te realiseren staat de samenwerking tussen organisaties en instellingen centraal en zijn organisatie(s)/belangen) hieraan ondergeschikt. De professionals moeten ruimte krijgen om vraaggericht de ondersteuning te leveren die nodig is en maatwerk te bieden.

"Versterk als gemeente de netwerksamenwerking en verbind de voorzieningen en activiteiten aan elkaar, zodat krachten gebundeld kunnen worden"

Maximale eigen kracht en zelfredzaamheid is ook het beperken van achteruitgang

Sommige inwoners zijn zo kwetsbaar, dat het vergroten van eigen kracht en zelfredzaamheid niet altijd het doel van ondersteuning kan zijn, maar dat het voorkomen van achteruitgang ook al een toegevoegde waarde kan zijn. Dat is niet altijd te meten als 'resultaat' of 'opbrengst', maar wel van ongelooflijke waarde voor een inwoner zelf. Dit kan betekenen dat het nodig is dat ondersteuning langduriger van aard is en/of dat er een waakvlamfunctie gehandhaafd blijft. Deze tijd en ruimte moeten professionals kunnen krijgen, zodat deze inwoners ook naar vermogen mee kunnen blijven doen en voorkomen kan worden dat deze inwoners de regie over hun leven (verder) kwijtraken.

Regie in je eigen ondersteuningstraject, ook digitaal

We willen onze inwoners 24/7 faciliteren in het regisseren van hun eigen ondersteuningsvraag door het implementeren van een systeem, waarin zij zelf op zoek kunnen naar oplossingen voor hun probleem doordat zij op een toegankelijke manier betrouwbare informatie kunnen vinden die hen kan helpen én waarin zij op een laagdrempelige manier ondersteuning kunnen vragen aan hun netwerk en – indien nodig - professionals. Op deze manier kunnen inwoners zelf een transparant dossier ontwikkelen waarin hij/zij samen met zijn of haar omgeving en (indien nodig) samen met professionals samenwerkt aan één plan én zelf beslissen wie wat in dit dossier mag zien. Voor ons geldt: Onze inwoners voeren zoveel mogelijk regie voor hun eigen ondersteuningsvragen, ook digitaal!

De kracht van mantelzorgers behouden

Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde in de ondersteuning van hun naasten. Sommigen zien het als een vanzelfsprekendheid en zijn zich niet bewust van het feit dat ze mantelzorger zijn en anderen kiezen er bewust voor om een (dierbaar) persoon in hun omgeving te ondersteunen/verzorgen. Toch kan mantelzorg bieden een zware last worden als dit te lang duurt en dit kan tot overbelasting leiden. Door middel van preventie en ondersteuning willen we ervoor zorgen dat mantelzorgers hun taak – met plezier – kunnen volhouden. Daarnaast moeten jonge mantelzorgers tijdig in beeld komen en de ondersteuning krijgen die nodig is.

Onzichtbare kwetsbaarheid zichtbaar maken

Ook kwetsbare inwoners die niet in staat zijn om zelf ondersteuning te vragen of zich er niet bewust van zijn dat zij een gevaar voor zichzelf en/of hun omgeving vormen, kunnen soms ondersteuning nodig hebben. We blijven daarom inzetten op signalering, om deze inwoners toch tijdig de juiste ondersteuning te bieden.

Een passend vangnet

Voor inwoners die tijdelijk ondersteuning of zorg nodig hebben en geen of een ontoereikend netwerk hebben, wordt een sluitend vangnet geboden. Deze ondersteuning is gericht op behouden, versterking of ontwikkeling van eigen kracht en mogelijkheden in de sociale omgeving. Dit betekent dat we ondersteuning voor onze inwoners zoveel als mogelijk lokaal organiseren, dichtbij onze inwoners. Hierin zijn de volgende uitgangspunten – zoals opgenomen in de Sociale Visie - leidend: de vraag van de inwoners is leidend, dit vraagt om flexibiliteit en maatwerk en wanneer er meerdere professionals betrokken zijn, wordt er volgens het principe één gezin, één plan en één regisseur gewerkt. Bij de ondersteuning van onze inwoners willen we dat de ondersteuning zo kort en eenvoudig als mogelijk, maar zo lang en complex als nodig wordt ingezet en dat terugval wordt voorkomen bij afronding van een ondersteuningstraject.

Om de inwoners het passende vangnet te bieden, zijn de volgende sleutelprincipes van belang:

Geen taal- en cultuurbarrières in de ondersteuning en participatie

Als gevolg van migratie is de bevolkingssamenstelling in Sliedrecht steeds diverser geworden, en daarmee ook het aantal verschillende culturele achtergronden. Taal- en cultuurbarrières mogen de ondersteuning van inwoners met een andere culturele achtergrond niet in de weg staan. Daarom moeten deze zoveel als mogelijk weggenomen worden. Dit kan onder andere door het borgen van culturele diversiteit in de ondersteuningsstructuur. Dit kan door samenwerkingsafspraken te maken over de inzet van professionals met die dezelfde taal spreken en – indien nodig – dezelfde culturele achtergrond hebben of hier voldoende kennis over hebben en de juiste competenties bezitten om aan te sluiten bij onze inwoners met een andere achtergrond.

"Communicatie is de basis om de verbinding te maken die nodig is effectieve ondersteuning te bieden. Wanneer je met een tolk werkt is die verbinding veel moeilijker te maken"

Om nieuwkomers/statushouders goed te laten landen in de Sliedrechtse samenleving, is de ondersteuning ook gericht op sociale participatie, zodat ze niet alleen de taal beter leren beheersen op bijvoorbeeld Taal Oefen Plekken, maar ook naar vermogen mee kunnen (gaan) doen in de samenleving.

Het (financierings)systeem is faciliterend aan de ondersteuning van onze inwoners

Maatwerk en aansluiten bij de ondersteuningsvraag van onze inwoners vraagt om flexibiliteit. Dit betekent dat het Sociaal team Sliedrecht – waarin de expertise van diverse organisaties geborgd is – flexibel en wendbaar moet zijn en de professionals moeten kunnen bieden wat er op dat moment nodig is voor een inwoner met een ondersteuningsvraag zonder dat hiermee de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap wordt overgenomen. Deze flexibiliteit wordt momenteel bedreigd door de financieringssystematiek op basis van losse subsidieafspraken met alle organisaties die participeren in het Sociaal team Sliedrecht. Om optimale – vraaggerichte - ondersteuning aan onze inwoners ook in de toekomst te borgen, is het belangrijk om te zoeken naar een (financierings)systeem dat mee kan bewegen met de (sociale) vraagstukken binnen Sliedrecht en de ondersteuningsvragen van onze inwoners, waarin geen dubbele activiteiten gefinancierd worden, samenwerking nóg meer centraal staat en ruimte is voor innovatie is om zo maatwerk te kunnen blijven bieden. De systeemwereld mag niet beperkend zijn om de juiste ondersteuning te bieden.

Time-outvoorzieningen om tijdelijk rust te creëren en te werken aan duurzame oplossingen

Soms is er binnen een gezin zoveel aan de hand dat er een impasse lijkt te ontstaan in de ondersteuning. Op zo'n moment hebben gezinnen het nodig dat er tijdelijk iemand uit het gezin wordt geplaatst, zodat iedereen even tot rust kan komen. Wanneer deze persoon niet bij iemand in zijn of haar netwerk terecht kan, gaat er soms heel veel tijd zitten in het zoeken naar een (tijdelijke) crisisplaats als time-outvoorziening. Criteria om in aanmerking te komen voor plaatsing, wachtlijsten en regels kunnen een daadwerkelijke plaatsing – en daarmee ook een snelle oplossing in de ondersteuning van een gezin – in de weg zitten. Dit proces is niet alleen frustrerend, langdurend en kostbaar, maar ook niet altijd passend. Voor sommige inwoners is simpelweg een paar dagen uit het systeem om tot zichzelf te komen veel betekenisvoller dan een plaatsing in een tijdelijke crisisopvang. Lokale voorzieningen om dit te faciliteren zouden helpen om kostbare tijd van de professionals te besparen, zodat die kan gaan naar de ondersteuning van onze inwoners om een duurzame oplossing te zoeken.

"Vooral voor het weekend is het lastig om iemand tijdelijk ergens onder te brengen. En dat terwijl dit juist nodig kan zijn om crisis in een gezin te voorkomen en daarna – als de emoties wat gezakt zijn – gezamenlijk naar een duurzame oplossing te zoeken"

Sturing

We willen een gemeente zijn waarin onze inwoners erop kunnen vertrouwen dat zij de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Tegelijkertijd moet het voor de gemeente ook betaalbaar blijven. We moeten de financiële middelen hebben om het vangnet te kunnen garanderen voor al onze inwoners. Dit vraagt om het balanceren tussen het vertrouwen op de kracht van de Sliedrechtse samenleving en de inzet van de vrijwilligers en professionals om de inwoners te ondersteunen, waar nodig. En het aangaan van een relatie met die organisaties, die hun vrijwilligers en professionals ondersteunen in die opdracht. Het te behalen resultaat is die ondersteuning, die de inwoners van Sliedrecht het vertrouwen geven, dat zij ertoe doen en dat zij naar vermogen mee kunnen en mogen doen in de Sliedrechtse samenleving, binnen de financiële middelen die we als gemeente hebben en de draagkracht die de Sliedrechtse samenleving heeft.

Om hier invulling aan te geven zijn de volgende sleutelprincipes opgesteld:

Inwoners aan het woord

We staan voor interactieve beleidsvorming en organiseren daarom regelmatig werksessies en sociale avonden. Om nog beter zicht te krijgen op de vraagstukken waar onze inwoners mee te kampen, gaan we sociale avonden op wijkniveau organiseren. Geen enkele wijk is hetzelfde. Iedere wijk in Sliedrecht is uniek en kenmerkt zich door eigen sociale krachten en uitdagingen. Hier krijgen we graag meer zicht op, zodat we samen met onze inwoners kunnen werken aan het versterken van of behouden van krachtige wijken. We willen samen met inwoners is gesprek om te kijken welke ontwikkeling zij in de wijk zien en welke kansen en welke bedreigingen. We horen graag welke verantwoordelijkheid ze zelf willen en kunnen nemen in de zorg voor zichzelf, zorg voor elkaar en zorg voor wijk. En daarnaast ook wat ze van anderen (partners in het sociaal domein, de gemeente etc.) nodig hebben.

Professionals krijgen ruimte om maatwerk te bieden

Om daadwerkelijk het verschil te kunnen maken en maatwerk te bieden die van toegevoegde waarde voor onze inwoners is, willen we dat professionals aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. De professionals moeten de ruimte krijgen om innovatief te zijn en passende (nieuwe) oplossingen te zoeken die aansluiten bij de inwoners die ondersteuning nodig hebben. Ook als die oplossing niet past bij hoe we het met elkaar hebben afgesproken of vastgelegd in wet- en regelgeving. De professional moet (gemotiveerd) af kunnen wijken van de normale procedures. Bij voorkeur ligt hier een breed gedragen plan van aanpak onder die volgens de 'Sliedrechtse Route' is opgezet. Als het nodig is, maakt de gemeente een budget vrij om die maatwerkoplossingen te kunnen realiseren. Door de vrijheid van een vrij te besteden budget willen we een leer- en ontwikkelcurve bij professionals creëren om (nog) meer vanuit de bedoeling te werken en bij te dragen aan het welbevinden van onze inwoners en bij te dragen aan een samenleving waarin alle inwoners naar vermogen meedoen en een bijdrage leveren.

Minimale administratie, maximaal contact met onze inwoners

Inwoners hebben tijd, aandacht en ondersteuning nodig en zijn niet geholpen met de grote administratieve druk die veel van de tijd van professionals vraagt. Hierdoor blijft er minder tijd voor onze inwoners over. We blijven ons daarom inzetten voor een minimale administratieve druk bij de professionals. Dit doen wij onder andere bij de (verantwoording van) gemeentelijke subsidies, maar we zullen dit ook regionaal agenderen.

"Er gaat veel tijd in administratieve taken zitten. Ik zou deze heel graag aan de ondersteuning van onze klanten besteden"

Pilot data gestuurde beleidsontwikkeling

Onze inwoners zijn gebaat bij financiële ontschotting van het sociaal domein. Hierdoor kunnen we middelen flexibeler inzetten en zijn we beter in staat om maatwerk te bieden. Vraaggericht, zowel individueel als voor groepen. Daarnaast biedt ontschotting ook ruimte voor zorginnovatie om ook in de toekomst – wanneer de financiële middelen beperkter worden en er minder professionals in de zorg beschikbaar zijn – passende ondersteuning te kunnen bieden. Ondanks dat we niet de illusie hebben dat de toegevoegde waarde van ondersteuning altijd in kwantitatieve data te vatten zijn en we weten dat maatschappelijke effecten van beleidskeuzes soms pas na jaren zichtbaar worden, zouden we graag willen experimenteren met data gestuurde beleidsontwikkeling om te kijken of we de impact van bepaalde beleidskeuzes voor onze inwoners kunnen meten, zodat we gericht en passender kunnen bijsturen. Hierbij blijven we uiteraard – in lijn met bovenstaande sleutelprincipe – staan voor zo min mogelijk administratieve druk voor de professionals in het sociaal domein.

Integrale beleidsontwikkeling en – uitvoering

De ondersteuningsvragen van onze inwoners kunnen soms meerdere domeinen raken. We willen dat onze inwoners zo min mogelijk last ondervinden van verschillende schotten tussen verschillende domeinen. Door de realisatie van één sociaal team met één toegang waarin diverse organisaties participeren en onderdeel van zijn is het mogelijk om integrale ondersteuning te bieden en de inwoner centraal te stellen. Daarnaast zorgt dit voor een optimale verbinding tussen voorliggende voorzieningen en eerste en tweedelijns zorg en ondersteuning. Deze ontwikkeling wordt verder voortgezet en ook beleidsmatig zullen we het sociaal domein steeds integraler oppakken. Dit start al met een breed 3D uitvoeringsprogramma in 2018.

"Om een gezin uit de problemen te helpen is het van belang om naar de gehele situatie te kijken en dat verschillende instanties samenwerken om te beslissen wat voor de familie het beste is, in plaats van elk een klein stukje van hun puzzel te proberen op te lossen"

Verantwoordelijkheid en eigenaarschap faciliteren en reflecterend vermogen aanspreken

We willen dat organisaties en professionals verantwoordelijkheid nemen en eigenaarschap ervaren om bij te dragen aan het welbevinden van onze inwoners en vanuit hun rol bijdragen aan een samenleving waarin alle inwoners naar vermogen meedoen en een bijdrage leveren. We hechten eraan dat onze partners de ruimte nemen om binnen de kaders die we als gemeente stellen hun rol en verantwoordelijkheid te nemen om samen met andere partners in het sociaal domein samen te werken om ondersteuning en diensten te leveren die aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners. Om wel aandacht en focus te houden op de bedoeling blijven we als gemeente wel in gesprek om het reflecterend vermogen van partners te faciliteren en indien nodig bij te sturen.

Lokaal wat kan, (boven)regionaal wat moet

We willen de zorg en ondersteuning zo dicht mogelijk bij onze inwoners organiseren. Dit doen we door zoveel mogelijk lokaal te organiseren, maar voor sommige (specialistische) ondersteuning is (sub)regionale samenwerking noodzakelijk. Bij regionale samenwerking zullen we altijd de leefwereld van onze inwoners in ogenschouw houden en ons daar hard voor maken. We sturen op maximale aansluiting bij de lokale situatie en leefwereld van onze inwoners.

